

CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

NAUCZYCIELSKA EDUKACJA

BIULETYN CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

2009 - NR 6/52

Budować, budować... - oto wyzwanie współczesnej edukacji! Dzieci Przedszkola nr 35 w Koszalinie (fot. Arch. P-35)

- Rozmowa z dyrektorem Leopoldem Ostrowskim	- Doradcy metodyczni CEN - 2009
- Statystyczny portret polskiego nauczyciela	- Sylwetki koszalińskich nauczycieli z pasją
- Jak budować osobisty system wartości?	- Oferta: Jak wdrażam nową podstawę programową?
- Plany, dążenia i życiowe aspiracje młodzieży	- Wernisaż - „Wystawa partnerska”

Koszalin – październik 2009

ISSN – 1642-34-53

W NUMERZE

S P I S T R E Ś C I

- Życzenia z okazji Dnia Edukacji Narodowej	3
- O dobrej szkole i nowoczesności edukacji. Rozmowa z Leopoldem Ostrowskim - dyrektorem Gimnazjum nr 6 w Koszalinie	4
- Mariola RINK-PRZYBYLSKA, „Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego” - o konferencji CEN ..	6
- Jak efektywnie organizować uczenie się w szkole? Propozycja dla nauczycieli	9
- Statystyczny portret polskiego nauczyciela	10
- Julian P. SAWIŃSKI, Edukacja potrzebuje mocnych osobowości	12
- Jak budować osobisty system wartości ucznia?	15
- Konkurs na pamiętnik, dziennik, reportaż z życia, refleksje... - "Miesiąc z życia nauczyciela"	16
- Krystyna MACIEJEWSKA, Plan wychowawczy klasy I Gimnazjum nr 11 na rok szkolny 2009/2010	17
- Stopnie dla szkoły - od A do E	19
- Monika NIECKARZ, Ekologiczna ścieżka edukacyjna w Jamnie	20
- Nauczyciele doradcy metodyczni CEN w Koszalinie	21
- Sylwetki koszalińskich nauczycieli z pasją - Monika Kruk	22
- Konkurs dla nauczycieli: Jak wdrażam treści nowej podstawy programowej?	23
- Konkurs dla gimnazjalistów i licealistów „Złote Pióro Głosu”	23
- Propozycja zajęć... - „Edukacja dla rozwoju, odpowiedzialnej konsumpcji i sprawiedliwego handlu”	24
- Ruszyła NAI - Nauczycielska Akademia Internetowa	25
- Artykuł, który warto przeczytać! Prof. Andrzej Blikle: „Świat bez kar i nagród”	25
- „Wystawa partnerska” malarstwa w Galerii „Centrum” w Koszalinie	26
- W jaki sposób polska młodzież gospodaruje czasem wolnym?	29
- „Wystrzałowa lekcja” - Konkurs na scenariusz z eksperymentem	30

Leniwy jest ten, kto nie zdobywa sobie przyjaciół. Jeszcze bardziej leniwy jest ten, który traci ich, dlatego że nie stara się ich utrzymać.

(Kalendarz „Pani Domu” 2009)

„Nauczycielska Edukacja” - Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

Wydawca: Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie,
 ul. Ruszczyca 16, fax. 34-767-15, tel. 34-767-10; **Redakcja - 34-767-26**. Internet: www.cen.edu.pl Poczta e-mail: jps51@tlen.pl
Redakcja: Julian Piotr Sawiński (redaktor naczelny), Adam Paczkowski, Marek Wardecki - zdjęcia, skład komputerowy - JPS
Współpraca: Jan Diaczuk, Irena Olszewska-Żywno, Urszula Rusiak, Anna Walkowiak

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów.

ŻYCZENIA Z OKAZJI DNIA EDUKACJI NARODOWEJ

Aksamitki - kwiaty dla tych, którzy lubią piękno (fot. Adam Paczkowski)

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej - wszystkim nauczycielom, wychowawcom oraz dyrektorom szkół i placówek oświatowych oraz pracownikom i przyjaciółom szkolnej i przedszkolnej edukacji, składamy najlepsze życzenia ciekawej i skutecznej pracy, dużo zdrowia i osobistego szczęścia, dobrego samopoczucia na co dzień, pomyślności, wytrwałości i odporności oraz dużo, bardzo dużo, radości i zadowolenia z pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi.

Dyrekcja CEN i Redakcja „Nauczycielskiej Edukacji”

O DOBREJ SZKOLE I NOWOCZESNOŚCI EDUKACJI.

Rozmowa z Leopoldem Ostrowskim - dyrektorem Gimnazjum nr 6 w Koszalinie

Leopold Ostrowski - dyrektor Gimnazjum nr 6 w Koszalinie (fot. Arch. G-6)

1. Panie Dyrektorze, witam i serdecznie gratuluję! Niedawno w ratuszu uhonorowano dyrektorów szkół, które zwyciężyły w Koszalińskim Systemie Oceny Szkół. Otrzymał Pan kolejną statuetkę lidera.

Cieszę się ogromnie z przyznanej naszej szkole kolejnej statuetki lidera. To ogromne wyróżnienie, tym bardziej, że spotkało nas to po raz trzeci, co zaowocowało przyznaniem statuetki superlidera. Jest to uhonorowanie wieloletniej, systematycznej pracy uczniów, nauczycieli, także rodziców.

2. Kieruje Pan znaną i wysoko cenioną szkołą w Koszalinie. Wielu Waszych uczniów to laureaci i finaliści konkursów przedmiotowych i innych. Czy więc Gimnazjum nr 6 jest szkołą sukcesu?

Nauczyciele są zaangażowani w podnoszenie jakości kształcenia i wychowania. Jako dyrektor staram się ich motywować, inspirować do twórczego działania, to zaś przekłada się na uczniów. Jestem otwarty na pomysły, inicjatywy nauczycieli. Inicjuję kontakty i współpracę z wieloma instytucjami oświatowymi, zarówno w kraju, jak i za granicą.

3. Teraz dużo pisze się o kreatywności w edukacji. Trudno więc nie wspomnieć, że szóste gimnazjum jest członkiem Stowarzyszenia Szkół Innowacyjnych Regionu Koszalińskiego. Jakie korzyści ma gimnazjum z udziału w tym Stowarzyszeniu?

Jestem współzałożycielem i jednocześnie przewodniczącym Stowarzyszenia Szkół Innowacyjnych Regionu Koszalińskiego, w ramach którego stowarzyszone w nim szkoły poprzez spotkania, lekcje pokazowe wymieniają doświadczenia, prezentują innowacyjne działania, ciekawe rozwiązania metodyczne. Doświadczenia te przenosimy na własne szkoły. To rodzaj wsparcia i motywacji. Poszerzam ofertę edukacyjną o nowe rozszerzenia programowe, które wpływają na rozwój zainteresowań i pogłębianie wiedzy. Przez to uczniowie kształtują postawy twórcze i dążą do sukcesu.

4. Jak się Pan czuje w roli dyrektora szkoły, która ma bardzo wysoką renomę, o której tak dużo się mówi i pisze? Czy „pchają się” do Was absolwenci szkół podstawowych z Koszalina?

A sukces?... to osiągnięcia, dokonania i niewątpliwie możemy się nimi cieszyć. Po te właśnie sukcesy przychodzi do nas młodzież, także spoza rejonu. Dziś nasze dzieci są świadomymi uczniami, potrafią wyznaczać sobie cele i pozwalają je sobie wskazywać. Tak zwaną opinię o szkole tworzą rodzice naszych uczniów, to oni są ambasadorami naszej szkoły.

O DOBREJ SZKOLE I NOWOCZESNOŚCI EDUKACJI.

Rozmowa z Leopoldem Ostrowskim - dyrektorem Gimnazjum nr 6 w Koszalinie - cd.

Dyrektor L. Ostrowski z nauczycielami podczas lekcji otwartej u M. Sandułow (fot. Arch SP-18)

5. Czy inni dyrektorzy zazdroszczą Panu sukcesów?

Czy inni dyrektorzy zazdroszczą mi? To ich trzeba o to zapytać, ale ja nie odczuwam zazdrości. Każda szkoła startowała od zera, mieliśmy więc równe szanse, my z tej szansy skorzystaliśmy.

6. Panie Dyrektorze! Jesteśmy u progu kolejnej reformy edukacji i wejścia w życie od września 2009 nowej podstawy programowej. Co Pan sądzi o niej - czy jest to krok w dobrym kierunku?

Co przyniesie kolejna reforma edukacji i nowa podstawa programowa? Wszystko co nowe, to nowe szanse - ocenimy to po roku.

7. Od 8 lat CEN w Koszalinie wydaje „Nauczycielską Edukację” - o sprawach przedszkoli i szkół regionu. Teraz ukazuje się ona już tylko w postaci internetowej - takie czasy. Panie Dyrektorze, czy nauczyciele czytają nasze czasopismo? Czy jest ono jeszcze potrzebne?

Każde czasopismo wspierające nauczycieli znajdzie swojego czytelnika. Tak też jest z „Nauczycielską Edukacją”.

- Panie Dyrektorze! Życzę dalszych sukcesów i serdecznie dziękuję za rozmowę!

Rozmawiał: dr Julian Piotr Sawiński - redaktor naczelny „NE”

WSZYSCY JESTEŚMY NAUCZYCIELAMI JĘZYKA POLSKIEGO - PO KONFERENCJI CEN

26 września 2009 r. odbyła się w auli Politechniki Koszalińskiej konferencja nt. ***Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego*** organizowana przez Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie. Instytucją wspierającą była Politechnika Koszalińska. Inspiracją do zorganizowania spotkania naszych pedagogów z językoznawcami stały się oczekiwania Ministerstwa Edukacji Narodowej sprecyzowane w nowej podstawie programowej, zobowiązujące każdego nauczyciela do „kształcenia umiejętności ucznia posługiwania się językiem polskim”.

Nauczyciele różnych typów szkół, różnych specjalności, z różnych stron koszalińskiego regionu, a nawet z Krakowa, zasiedli w audytorium koszalińskiej uczelni. Z zainteresowaniem czekali na rozpoczęcie spotkania przygotowywanego z wielką starannością i możliwość dyskusji o języku polskim. Gości i nauczycieli powitał dyrektor CEN Stefan Turowski, a życzenia udanej debaty złożył obecnym również Władysław Husejko, marszałek województwa zachodniopomorskiego.

Wszyscy nauczyciele mają obowiązek troszczyć się o (co najmniej) poprawną polszczyznę

Rafał Janus – dyrektor I LO im Stanisława Dubois podczas wykładu (fot. A. Paczkowski)

Część merytoryczną konferencji rozpoczął dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego w Koszalinie, nauczyciel polonista, autor znanych czytelnikom „Głosu Pomorza” felietonów o języku. Tezę swojego wystąpienia zaprezentował w tytule wykładu ***„Troska o (co najmniej) poprawną polszczyznę jako obowiązek wszystkich nauczycieli”***. Ilustrował swój wywód wieloma przykładami zjawisk językowych współczesnego języka polskiego, polszczyzny pisanej, mówionej i ... zapisanej. Wielokrotnie rozbawił uczestników konferencji anegdotami językowymi, relacjami z zabawnych sytuacji wynikających z nieporozumień językowych, błędów popełnianych przez uczniów i nauczycieli, qui pro quo. Słuchacze reagowali śmiechem, a jednocześnie skrupulatnie notowali (jak na wykładzie!) wskazówki dotyczące m. in. poprawnego formułowania i zapisu tematów lekcji, tytułów prac, stosowania znaków interpunkcyjnych w planach i testach oraz poprawnego konstruowania pism użytkowych, zapisali także propozycję najnowszych słowników i poradników językowych przydatnych nauczycielom oraz uczniom. Wystąpienie dyrektora Rafała Janusa stanowiło wzór skutecznego oddziaływania wykładowcy na słuchaczy dzięki swobodnemu posługiwaniu się barwną polszczyzną. Za to uczestnicy spotkania nagrodzili autora wykładu zasłużonymi brawami.

WSZYSCY JESTEŚMY NAUCZYCIELAMI JĘZYKA POLSKIEGO - O KONFERENCJI CEN – cd.

Rafał Janus – dyrektor I LO po wykładzie odpowiada na pytania z auli (fot. A. Paczkowski)

Problemy z ortografią „By pokonać przeciwnika, trzeba najpierw go poznać”

Czas reformy w szkołach to czas wypracowywania modelu kształcenia umiejętności językowych uczniów m. in. w zakresie ortografii. „Polska ortografia nie taka trudna” – podkreśliła w temacie swego wykładu dr Danuta Krzyżyk, językoznawca, pracownik naukowy i dydaktyczny Katedry Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego. Podkreśliła jednak, że brak zakresu zagadnień ortograficznych w podstawie programowej kształcenia ogólnego nie sprzyja temu zadaniu i zaskakuje językoznawców oraz dydaktyków. Choć puryści, podobnie jak profesor Edward Polański, twierdzą, że wszystkie błędy ortograficzne są rażące, to przestrzeganie zasad ortograficznych stanowi dziś wymóg wysokiej normy językowej i stanowi przejaw wysokiej kultury językowej. Dr Danuta Krzyżyk, chcąc ułatwić nauczycielom trud wdrażania uczniów do poprawnego stosowania zasad ortograficznych, udostępniła wszystkim uczestnikom konferencji bogate materiały dydaktyczne z zakresu ortografii, wzory dyktand i ich typologię.

Na forum konferencji zaprezentowała wykład dotyczący klasyfikacji i oceny błędów ortograficznych oraz szeroko omówiła zasady, na których opiera się polska ortografia. Zaproponowała nauczycielom różnych przedmiotów ciekawe ćwiczenia ortograficzne (np. zieloną falę). Podkreśliła potrzebę kształtowania ortograficznej świadomości starszych uczniów poprzez motywowanie pisowni wyrazów ich etymologią i morfologią oraz tłumaczenie zawłości pisowni w kontekście historii języka. Nauczycieli młodszych uczniów zachęcała do tego, by nie rezygnowali z ćwiczeń automatyzujących zapis, starannego kształtowania słuchu fonematycznego, literowania wyrazów, recytacji indywidualnej i zbiorowej, głośnego i powolnego czytania, naśladowania przez uczniów poprawnej, wyrazistej wymowy nauczyciela. Logiczny, jasny i przejrzysty akademicki wykład dr Danuty Krzyżyk rozbudził ciekawość nauczycieli i motywował do podjęcia działań na rzecz pokonania ortograficznych trudności uczniów.

WSZYSCY JESTEŚMY NAUCZYCIELAMI JĘZYKA POLSKIEGO - O KONFERENCJI CEN – cd.

Język dialogu z uczniem

W drugiej części debaty, po przerwie, uczestnicy wzięli udział w dyskusji poprowadzonej przez dyrektora Rafała Janusa z udziałem prof. dr. hab. Jerzego Bralczyka, znanego językoznawcy, specjalisty w zakresie komunikacji, języka mediów, reklamy i polityki, wykładowcy w Instytucie Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego oraz Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie. Dyskusja dotyczyła wiodącego problemu konferencji „Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego”.

Prof. Jerzy Bralczyk, dr Danuta Krzyżyk i Rafał Janus – wykładowcy naszej konferencji (fot. A. Paczkowski)

Z odpowiedzi na prezentowane profesorowi problemy językowe czy inne pytania słuchacze dowiedzieli się, że Jerzy Bralczyk w żadnym razie nie jest ortodoksyjnym zwolennikiem stosowania norm językowych. Mają one ułatwiać posługiwanie się językiem. „Wszystko, co nie jest zakazane, jest dozwolone”- podkreślił uwodząco profesor. Dyskusja toczyła się wokół zagadnień poprawności różnych form językowych, akceptowalności zjawisk i nowych tendencji w języku, puryzmu i liberalizmu językowego.

Uczestnicy spotkania byli świadkami celnej wymiany opinii prelegentów konferencji, popisowej żonglerki słownej i śmiesznych, sympatycznych żartów językowych. Mogli też podziwiać wirtuozerię słowną profesora Jerzego Bralczyka, który uaktywniał ciekawość poznawczą i wyzwalał emocje całego audytorium. Budował napięcie. Skupiał uwagę. Motywował do rozmowy. Jego entuzjazm i poczucie humoru udzieliły się wszystkim zgromadzonym. Takim sposobem profesor pokazał uczestnikom konferencji, jak budować język dialogu z uczniem. W toku dyskusji wskazał nauczycielom również tendencje języka polskiego stanowiące zagrożenie dla kultury i bogactwa języka (redukcja znaków diakrytycznych, wulgaryzacja i brutalizacja języka, lekceważenie reguł gramatycznych, fascynacja okropieństwami). Wobec innych zjawisk zalecał tolerancję bez ulegania im (np. stosowanie emocjonalizmów, lapidarność językowa, nowe formy wyrażania ekspresji). Zachęcał do korygowania niepoprawności, nagradzania uczniów posługujących się piękną polszczyzną i wskazywania im dobrych rozwiązań językowych, by „odpowiednie dać rzeczy słowo”. Zwrócił uwagę na istotne walory języka reklamy (m. in. stosowanie reguł retoryki, atrakcyjne i oryginalne formy językowe, skuteczne przykuwanie uwagi).

WSZYSCY JESTEŚMY NAUCZYCIELAMI JĘZYKA POLSKIEGO - O KONFERENCJI CEN – cd.

Profesor radził nauczycielom humanistom, by „uwodzili” swych uczniów intonacją, poprawną artykulacją, głosem, spojrzeniem i słowem. Nauczycielom innych przedmiotów proponował dialog z uczniami z nastawieniem na interaktywne zainteresowanie odpowiedzią wychowanka. Wszystkim zasugerował, „by mówili uczniowi, a nie do ucznia”, skutecznie tłumacząc wcale nie tylko subtelna różnicę między „mówieniem komuś”, a „mówieniem do kogoś”.

Nauczyciele uczestnicy konferencji „Wszyscy jesteście nauczycielami języka polskiego” (fot. A. P.)

To nie była zwykła konferencja. Wiedzą o tym doskonale ci, którzy uczestniczyli w spotkaniu. Wywody prowadzone przez wykładowców ożywały poza salą audytorijną. Możliwość kupienia książek profesora Jerzego Bralczyka i uzyskania autografu językoznawcy dopełniły miary zadowolenia i satysfakcji uczestników. Wystawa «O paryskiej „Kulturze”» zorganizowana przez koszalińską delegaturę IPN oraz smakowity poczęstunek przygotowany przez organizatorów stanowiły miłą niespodziankę.

Konferencja przygotowana przez Centrum Edukacji Nauczycieli, z dużym zaangażowaniem Anny Walkowiak kierownika Pracowni Humanistycznej oraz nauczycieli konsultantów i doradców, spełniła oczekiwania uczestników. Miała charakter refleksyjny i pragmatyczny (a chwilami nawet relaksacyjny). Służyła refleksji nad perspektywami rozwoju języka polskiego i stała się forum, na którym zdefiniowano zadania stojące przed nauczycielami różnych specjalności kształcącymi umiejętność uczniów posługiwania się językiem ojczystym. Przecież wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego.

Mariola Rink-Przybylska – nauczyciel konsultant do s. edukacji humanistycznej CEN

JAK EFEKTYWNIE ORGANIZOWAĆ UCZENIE SIĘ W SZKOLE? - Propozycja dla nauczycieli

Redakcja „Nauczycielskiej Edukacji” zwraca się z tym pytaniem do nauczycieli poszukujących, innowacyjnych i potrafiących sprawnie organizować pracę uczniów. Jeśli Państwo stosują ciekawe dla uczniów i dające wysokie efekty metody nauczania - organizowania uczenia się w szkole, zapraszamy do podzielenia się tym z Redakcją i innymi nauczycielami - naszymi czytelnikami. Redakcja bardzo chętnie opublikuje teksty (ze zdjęciami) traktujące o tym, jak podnieść skuteczność uczenia się uczniów w szkole. Serdecznie zapraszam! (JPS)

STATYSTYCZNY PORTRET POLSKIEGO NAUCZYCIELA

Od 2005 roku System Informacji Oświatowej MEN publikuje dane statystyczne mówiące o tym, kto uczył, jakie miał wykształcenie i stopień awansu, jak był zatrudniony, a nawet ile miał lat, nie mówiąc już o płci. Tak było i tym razem. Raport „**Nauczyciele we wrześniu 2008 roku. Stan i struktura zatrudnienia**” na podstawie danych SIO przygotował CODN. Bogato ilustrowana tabelami statystyka, także z podziałem na województwa, pokazuje stan nauczycielski w liczbach, nie komentując faktów (1).

Status nauczyciela

Najważniejsze dane dotyczące liczby zatrudnionych w polskich szkołach w roku szkolnym 2008/09 znajdujemy w dziale „Status nauczyciela” (wg stanu danych na 30.09.2008). Wynika z nich, że około 81%, czyli 534 tysiące osób, to pełnozatrudnieni, natomiast 124,5 tysiąca niepełnozatrudnieni. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba osób na niepełnym etacie wzrosła o prawie 1%. Jednocześnie wzrosło zatrudnienie (o ok. 7 tys. osób) i wynosiło 658,63 tys. nauczycieli. Warto wspomnieć, że niemal 110 tys. nauczycieli posiada więcej niż jedną formę zatrudnienia albo w tej samej placówce, albo w kilku miejscach jednocześnie.

Nauczyciele doradcy metodyczni Pracowni Humanistycznej roku 2009/2010 (fot. A. Paczkowski)

Zawód nauczycielka

Powszechnie wiadomo, że nauczycielstwo to zawód sfeminizowany - w ww. pracowało 531.105 pań i 127.523 panów. Z wykresów wylania się średnia wieku polskiego nauczyciela, która nieco się obniżyła i wyniosła 40,6 lat. Najwyższa jest przy tym średnia dotycząca nauczycieli przedmiotów zawodowych zbliżająca się do 44 lat. Jednak znacząco, bo 2,5 raza wzrosła liczba najmłodszych przedstawicieli tego zawodu, w przedziale wieku od 19 do 23 lat (4,5 tys.). Szybko topnieje natomiast grupa osób nieco powyżej 55 roku życia. Ale są i tacy, którzy mimo zaawansowanego wieku i emerytury pozostają czynni zawodowo - 863 osoby uczyły w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych mimo przekroczonej siedemdziesiątki, a 41 to osiemdziesięciolatkowie. Rekordzista liczył sobie 89 lat! Wśród seniorów 37% stanowią nauczyciele zawodu.

STATYSTYCZNY PORTRET POLSKIEGO NAUCZYCIELA - cd.

Dyplomowany nauczyciel

Pod względem stopnia awansu zawodowego, najliczniejszą grupą są dyplomowani - ponad 255 tys. Następni w kolejce są mianowani, potem kontraktowi. Najmniej jest stażystów (nieco ponad 34,5 tys.).

Wykształcony nauczyciel

Zdecydowana większość polskich nauczycieli legitymuje się wykształceniem wyższym - 97%! Pozostałe 3% to absolwenci kolegiów lub studiów nauczycielskich. Wykształcenie średnie ma 7,5 tys. osób, z czego 1500 uczy przedmiotów ogólnokształcących. Z grupy uczących tych właśnie przedmiotów 3840 nauczycieli posiada stopień doktora! Najwięcej jest wśród nich polonistów - 441, historyków - 362 i anglistów - 277.

Nauczyciel z przygotowaniem pedagogicznym

Prawie 9 tys. uczących w 2008 r. nie miało przygotowania pedagogicznego. Największa grupa to nauczyciele języków obcych oraz zarysu wiedzy o gospodarce (ale za to uczy tego przedmiotu aż 19 doktorów). Najmniejszy udział procentowy (0,25 %) osób bez kwalifikacji pedagogicznych zanotowano wśród polonistów, historyków, przyrodników i w nauczaniu zintegrowanym.

Najwięcej nauczycieli to specjaliści:

- 1/ edukacji wczesnoszkolnej - ponad 66 tys. osób,
- 2/ polonisci - ponad 54 tys.,
- 3/ wychowania fizycznego - ponad 54 tys.,
- 4/ potem są matematycy, angliści i informatycy. Najmniej jest osób uczących języka greckiego - 19.

Nauczyciele przedmiotów zawodowych

Specjaliści od przedmiotów zawodowych stanowią ponad 10% ogółu zatrudnionych (ok. 67,5 tys.). Zwraca jednak uwagę wzrost ich liczby (o ponad 1100 osób w ciągu roku). Najliczniejsi są uczący przedmiotów ekonomicznych i handlowych, mechanicznych i informatycznych. Najmniej jest wikliniarzy (zaledwie 7) oraz hutników - 11.

Nauczyciele nieprzedmiotowcy

Prawie 60-tysieczna grupa nauczycieli nieprzedmiotowców to bibliotekarze, pedagodzy i psychologowie szkolni, socjolodzy, rehabilitanci, doradcy metodyczni, konsultanci i doradcy zawodowi. Najwięcej jest bibliotekarzy - ponad 25 tys. oraz pedagogów - 17,5 tys. Ich liczby zresztą systematycznie rosną. We wrześniu 2008 r. ponad 62 tysiące nauczycieli przystąpiło do pracy po ukończeniu w roku poprzednim różnych form kształcenia i doskonalenia. Najpopularniejsze były studia podyplomowe - 11,5 tys. osób. Z kolei **ponad 42,5 tys.** nauczycieli skorzystało z kursów w wymiarze, który nie przekraczał 20 godzin.

Nauczyciele na urlopie

W publikacji można również odnaleźć dane dotyczące urlopów dla poratowania zdrowia, macierzyńskich i wychowawczych oraz zwolnień lekarskich przekraczających 33 dni w roku. Skorzystało z nich łącznie prawie 33,5 tys. nauczycieli, podczas gdy w tym samym czasie zaledwie 196 osób przebywało na płatnych urlopiach szkoleniowych, np. w celach naukowych czy artystycznych.

Z kart raportu SIO wyłania się zbiorowy portret polskich nauczycieli. Warto więc do niego sięgnąć, a czasem nawet poczytać między wierszami i pokusić się o refleksję (1).

1.MEA, *Nauczycieli portret statystyczny. W zwierniku raportu CODN*. „GN” 2009 nr 30, s.8.

EDUKACJA POTRZEBUJE MOCNYCH OSOBOWOŚĆ

Często dziś podejmowane są przyczyny agresywnych zachowań młodych ludzi oraz niskiego poziomu motywacji uczniów do uczenia się. Dość powszechnie wiadomo, że duży wpływ na to ma nauczyciel, jego osobowość, wiedza i umiejętności, ale przede wszystkim styl działania oraz sam język. Nauczyciele są różni, a szkoła potrzebuje silnych indywidualności. Dlaczego edukacja potrzebuje mocnych osobowości?

1. Szkole potrzebne są mocne osobowości

Przed rozwinięciem ww. tematu, warto najpierw zdać sobie sprawę, że cechy nowoczesnej edukacji nie wyczerpuje:

- Umiejętność posługiwania się komputerem i wykorzystywania Internetu w szkole!
- Uczenie się zasadniczo innych od dotychczasowych treści edukacyjnych!
- Rozpoczynanie szkolnej edukacji od sześciolatek!
- Rozumienie znaczenia, istoty i sposobów skutecznego uczenia się uczniów!
- Rozumienie i stosowanie różnych sposobów motywowania do uczenia się! - itp.

→ **Zadanie:** Dziś potrzebna jest edukacja wywierająca pozytywny wpływ na ludzi, a w szkole pożądanymi są nauczyciele o mocnej osobowości, rozumiejący siłę oddziaływania osobowości mistrza na uczniów oraz umiejący to wykorzystać. Bo nie tylko trzeba teraz zmienić szkołę i nauczycieli, ale trzeba nauczyć się inteligentnie zmieniać młodych ludzi! Dlaczego mocne osobowości wywierają silny wpływ na ludzi?

Nauczyciele uczestnicy konferencji „Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego” (fot. A. P.)

EDUKACJA POTRZEBUJE MOCNYCH OSOBOWOŚĆ - cd.

2. Edukacja skuteczna, przyjazna i nowoczesna

Sporo teraz mówi się i pisze o potrzebie podnoszenia jakości pracy i skuteczności szkoły. Hasłem wdrażanej teraz reformy oświatowej jest: „**Edukacja skuteczna, przyjazna i nowoczesna**”. I słusznie - piękne jest to hasło. Oby, choć w części udało się je wdrożyć do polskiej szkoły. Cechy te są istotnym elementem nowoczesności edukacji, ale nie wyczerpują problemu. Wielu uważa, że nowoczesność szkoły i jej edukacji koncentruje się wokół korzystania z komputerów, edukacyjnych pakietów komputerowych i Internetu. Czy wykorzystywanie Internetu i nowych technologii informacyjnych - to naprawdę faktycznie najprawdziwsza barwa i smak nowoczesności? Gdzie jest sedno nowoczesności szkolnej edukacji? Może ono leży w wyjątkowych nauczycielach, mocnych osobowościach?

Polska szkoła zmienia się, ale czy na lepsze? Nasuwa się pytanie, czy zmienia się we właściwym kierunku i zakresie? Najważniejsze przecież jest, aby podniosła ona swoją jakość uczenia się i jego organizowania w szkole oraz jakość ludzkiego życia. Warto wierzyć, że szkole potrzebna jest taka nowoczesność edukacji!

3. Indywidualizm nie jest czystym egoizmem

Indywidualizm to nie znaczy czysty egoizm czy egocentryzm. To jest cecha ze wszech miar pozytywna. A sam temat wymaga szerszego omówienia, ale może warto pozostać przy ogólnym stwierdzeniu, że jest on pożądaną postawą i szkole potrzebną. Niektórzy krytykują indywidualizm nauczycieli i Polaków w ogóle. Nie wiem, czy słusznie, przecież indywidualizm jest ważnym składnikiem systemu wartości nowoczesnego człowieka oraz istotnym składnikiem innowacyjnej postawy twórczych ludzi, a często także warunkiem osobistego sukcesu. Indywidualizm jest postawą silnie zaznaczoną, wyrazistą i zwykle cechującą się dużą pewnością siebie. Uczniowie przecież lubią wyrazistych i oryginalnych nauczycieli.

Nauczyciele uczestnicy konferencji „Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego” garną się do książek (fot. A. P.)

EDUKACJA POTRZEBUJE MOCNYCH OSOBOWOŚĆ - cd.

4. Polski nauczyciel jest indywidualistą

Zawód nauczyciela, moim zdaniem, tak kiedyś jak i dziś, potrzebuje wyrazistych osób i mocnych osobowości. W tej kwestii wypowiedział się np. Mirosław Sielatycki, były dyrektor CODN w Warszawie, który napisał niedawno do dyrektorów szkół i przedszkoli, przypominając im o ważności wdrażania kluczowych kompetencji nauczyciela w Unii Europejskiej (3), że:

W naszym kraju na ogół nauczyciel jest indywidualistą. Mówi więc często: liczy się moja klasa, mój przedmiot i ja. Podczas, gdy z punktu widzenia ucznia ważna jest, aby miał on do czynienia ze współpracującym ze sobą zespołem nauczycieli, którzy wspólnie tworzą programy, systemy oceniania oraz reguły obowiązujące w trakcie uczenia się.

To pewnie prawda, i to całkiem niezła, ale faktem jest, że bardzo często warunkiem powodzenia prac zespołowych i współdziałania z innymi jest obecność w nich i aktywność właśnie indywidualistów. Dzięki nim praca ta zyskuje barwę i odpowiedni smak. Praca zespołowa raczej nie jest dla miernych i przeciętnych.

5. Warto być indywidualistą

Problem indywidualizmu łączy się bardzo z indywidualizacją kształcenia. O ogromnej roli i różnych strategiach indywidualizacji kształcenia oraz wychowania napisano już dużo. Szkoły jednak z trudem radzą sobie z tym problemem, wskazując najczęściej na trudności organizacyjne nauczycieli i szkoły. Interesująco o tym napisał Klemens Stróżyński (2) - znany nauczyciel, oświatowiec i lubiany publicysta, który w swym intrygującym artykule pt. "Mięso dydaktyczne" akcentował, że:

Indywidualizacja kształcenia jest szansą na podnoszenie jakości procesu edukacyjnego, niewymagającą nakładów inwestycyjnych, a uzależnioną tylko od dobrej woli i wiedzy nauczycieli.

Być może indywidualizacja kształcenia jest w polskich szkołach nieco zaniedbana i prawdziwa jest ww. myśl wskazująca szansę na podnoszenie jakości działań edukacyjnych szkoły. Jednak fundamentalną prawdą jest także to, i też niewymagającą specjalnych nakładów inwestycyjnych, że dobra wola, wiedza i umiejętności nauczycieli są (mogą być) lepiej wykorzystane, jeśli pozwoli się im być sobą, czyli najczęściej właśnie być indywidualistą, który z natury rzeczy nie da się kolektywizować. Pozwolenie nauczycielom na tworzenie własnych (autorskich) programów nauczania tego problemu nie rozwiąże.

6. Edukacja to wywieranie wpływu na innych

Kilkanaście lat temu zamieniono słowa nauczanie (kształcenie) i wychowanie terminem edukacja, chcąc przede wszystkim podkreślić holistyczny charakter obu tych procesów. Faktycznie, edukację warto rozumieć jako coś więcej, niż zdobywanie informacji i wiedzy. Przecież w praktyce są ludzie, którzy wiedzą, a nie potrafią, którzy wiedzą i umieją, a jednak nie mają swego zdania, przekonania, postawy czy własnej indywidualności i tożsamości. Edukacja jest wywieraniem wpływu na innych, najczęściej o charakterze oddziaływania pozytywnego. Ona potrzebuje nauczycieli pisanych przez wielkie N, czyli osób o mocnej osobowości i oczywiście żelaznym zdrowiu. (JPS)

1.SAWIŃSKI J.P., *Edukacja potrzebuje mocnych osobowości*. „EDUNews.pl.” - z 15.06.2009.

2.SIELATYCKI M., *Kompetencje nauczyciela w Unii Europejskiej*. „TRENDY - Uczenie się...” 2005 nr 3, s.7-8.

3.STRÓŻYŃSKI K., *Mięso dydaktyczne*. "Dyrektor Szkoły" 2005 nr 7-8.

JAK BUDOWAĆ OSOBISTY SYSTEM WARTOŚCI UCZNIA?

O szkolnym wychowaniu napisano już sporo, ale pewnie jeszcze nie wszystko. W interesujący sposób problem podjęła Małgorzata Łoskot (2008) w artykule, *Trzeba „być”, a nie „mieć” - jak pomóc uczniom zbudować ich własny system wartości? Jest upowszechniony w „Głosie Pedagogicznym” - dostępnym na internetowej stronie tego czasopisma. Rady, które kieruje do nauczycieli są naprawdę godne uwagi i refleksji.*

A. Ludzkie działania i motywy zależą od przyjmowanych wartości

Autorka ww. artykułu (1) najpierw przypomina oczywistą, ale bardzo ważną prawdę, że: „Wprowadzanie uczniów w świat wartości jest jednym z podstawowych zadań szkoły, któremu przyświeca przekonanie, że **wszelkie ludzkie działania i ich motywy są zależne od koncepcji i hierarchii przyjmowanych wartości**”.

B. Zadaniem szkoły jest budować osobisty system wartości

M. Łoskot (2008) na wstępie swych rozważań powołuje się na treść ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r., w której jest m.in. napisane: *„Nauczanie i wychowanie – **respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki** Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotowując go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady **solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności**”.*

Problemem jest, jak pomóc uczniom w budowaniu osobistego systemu wartości? Właśnie na to pytanie próbuje odpowiedzieć autorka ww. artykułu. Zadaniem szkoły jest pomagać uczniom **budować osobisty system wartości**.

C. Rady - jak budować osobisty system wartości? (Rady autorki są skrócone - JPS)

1. Należy uświadamiać młodym ludziom, że wartości stanowią ważną podstawę uznania czegoś za dobre lub złe. A wartością jest wszystko to, co rzeczywiście stanowi przedmiot naszych pragnień i dążeń, ale co jednocześnie nie zagraża istnieniu ładu moralnego w świecie.

2. Należy koncentrować się przede wszystkim na wartościach uniwersalnych i ponadczasowych, ponieważ nie budzą niczyjej wątpliwości, znajdują swe potwierdzenie np. w Dekalogu. Wskazywać, że wśród różnych wartości ogólnoludzkich szczególne miejsce zajmuje bezsprzecznie: prawda, dobro, piękno. A człowiek, żyjący w zgodzie z nimi powinien być: aktywny i przedsiębiorczy, mieć wrażliwość humanisty, prezentować szacunek dla wartości wyższych i motywację do bezinteresownych działań społecznych, powinien cechować się kulturą moralną i kulturą uczuć, być pozytywnie motywowany do działań i decyzji, zdolny do zachowań empatycznych (otwartości na drugiego człowieka), uspołeczniony, umiejętnie budujący więzi międzyludzkie, powinien umieć odrzucać model życia zdominowany przez „mieć”, posiadać poczucie godności, samodzielność myślenia i kreatywność.

3. Należy samemu zrozumieć, że wychowanie bez wartości jest wręcz niemożliwe, jednak nie oznacza to kształtowania człowieka poprzez narzucanie mu własnego systemu, ale pomoc w ukazaniu określonej wartości i jej wyborze - w tym, by wychowanek zechciał tę wartość przyjąć i kierować się nią w życiu.

4. Trzeba **wyjść poza stereotypowe myślenie o uczniach**. Nie do końca jest prawdą, że współczesny młody człowiek doświadcza kryzysu wartości. A może sam znajduje się w tym stanie, a nie wartości, którymi chcemy go zainteresować? Tyle się mówi, że system wartości polskiej młodzieży nie ma oparcia w autorytetach, bo kształtują ich massmedia, kultura „instant”, kryzys rodziny i narastający rozpad więzi społecznych. Naprawdę jest mnóstwo dowodów na to, że młodzież poszukuje wzorów, które byłyby dla nich punktem odniesienia, odpowiedzi na wiele pytań, ale tak naprawdę to domaga się przykładu życia od dorosłych – rodziców i nauczycieli. Młodzież jest otwarta na wartości, bowiem to one stanowią o sensie jej życia, rozstrzygają w różnego rodzaju uczuciach, takich, jak: radość, smutek, miłość, nadzieja. Badania wskazują, że młodzi ludzie umieszczają na czele listy wartości ważne w ich życiu: miłość, przyjaźń, szczerłość, prawdomówność, uczciwość. To świadczy, że trzeba „być”, a nie „mieć”, że relacje międzyludzkie, budowane na wskazanych wartościach są dla młodzieży najważniejsze. Trzeba tylko uczniów bardzo wnikliwie obserwować, nawiązywać z nimi prawdziwe relacje, słuchać, co mają nam do powiedzenia, dyskutować z nimi otwarcie, przyznać prawo do błędzenia w poszukiwaniu sensu życia.

JAK BUDOWAĆ OSOBISTY SYSTEM WARTOŚCI UCZNIA? - cd.

5. Należy uznać, że nie jest możliwe wspieranie uczniów w budowaniu osobistego systemu wartości na drodze monologu. **Konieczny jest dialog i własny przykład.** Zatem mniej mówić i nakazywać, a więcej świadczyć swoją osobą i postawą wobec innych – w myśl zasady: mniej teorii, a więcej praktyki. A to, wydaje się w naszej szkole najtrudniejsze. Zbyt często uczniowie „łapią” swych nauczycieli na tym, że inne prawdy im głoszą, a innymi kierują się na co dzień.

6. **Być autentycznym wychowawcą.** Każdy nauczyciel wpływa na kształtowanie postaw dzieci i młodzieży. Nie ma on „przerwy od wychowania”. Na lekcji, dyżurze czy tzw. okienku – zawsze powinien być gotowy do wychowawczego kontaktu z uczniem. Niestety spora część nauczycieli nie czuje się specjalistami w przekazywaniu uczniom wartości. O wiele wyżej oceniają zazwyczaj swoje kompetencje specjalistyczne (kierunkowe) i z nimi wiążą swoją tożsamość zawodową. Oddziaływanie wychowawcze wymaga takiej samej pomysłowości jak skuteczne przekazywanie wiedzy przedmiotowej. Ile czasu musi poświęcić nauczyciel przyrody, żeby wytłumaczyć uczniom działanie dyfuzji? Ile pomysłów zrealizuje, ile przyniesie pomocy dydaktycznych, żeby zobrazować omawianą teorię? Taki sam zapał i kreatywność musi wykazać w wychowaniu, wspierając swych uczniów w budowaniu osobistego systemu wartości.

7. Ukazywać uczniom wartości. Nauczyciel sam, poszukując i kierując się prawdą, musi jasno formułować i niezłomnie głosić zasady będące dyrektywami wprowadzania w życie wartości, których źródłem jest uznawane dobro wspólne. Takim nauczycielem będzie ten, kto odwołując się do dobra moralnego i kierując się nim w pedagogicznym działaniu - **przyczynia się do ukazania wartości uczniowi**, aby ten - w sposób wolny i świadomy - włączał je w indywidualny ich system, dzięki czemu tworzy własną osobową tożsamość moralną. Powinien walczyć ustawicznie z takimi cechami osobistymi, jak: egoizm, pycha, pożądlivość, czy zawiść, które są znaczącymi wadami utrudniającymi odwoływanie się do prawdy i dobra. W (...) swym postępowaniu pedagogicznym należy uwzględniać prawa wyznaczone przez wartości etyczne. Jest to powinność moralna nauczyciela, która jest szczególnym rodzajem obowiązku odnoszącym się do realizacji konkretnego zadania.

8. Niezwykle **ważny jest wspólny profil wychowawczy** całej szkoły, czyli zasady obecne w jej codziennym funkcjonowaniu. Jeśli wszyscy nauczyciele i pozostali pracownicy szkoły będą prezentować i przekazywać jednolite wartości, takie jak: rzetelność, odpowiedzialność, szacunek do ludzi - to uczniowie mają większą szansę uznać je za wartości uniwersalne. Ponadto wzmożone zostanie pozytywne oddziaływanie na uczniów, będące skuteczniejszą przeciwwagą dla negatywnych wzorów kreowanych przez rówieśników, media, a czasem – niestety – także rodziców.

9. Trzeba uznać za rzecz oczywistą, że w procesie wychowawczym nie można uczniowi nakazać być dobrym, prawym, mądrym, sprawiedliwym, ale można mu pomóc w osiągnięciu tych wartości.

10. Umiejętnie i sensownie trzeba wykorzystywać każdą tzw. godzinę do dyspozycji wychowawcy. Uczniowie, w większości, ich nie lubią, uważają to za stracony czas. Tylko od nauczyciela zależy, czy utwierdzą się w tym przekonaniu. W załączeniu scenariusz lekcji dla gimnazjalistów, która może być bardziej atrakcyjna. Z niewielkimi modyfikacjami można go zastosować również w starszych klasach szkoły podstawowej (1)

1.ŁOSKOT M., *Trzeba „być”, a nie „mieć” - jak pomóc uczniom zbudować ich własny system wartości.* „Głos Pedagogiczny” 2008 nr 1 - www.glos.pedagogiczny

2.OSTROWSKA K., *W poszukiwaniu wartości.* Gdańsk: Wydaw. G.W. Psychologiczne 1994.

3.RÓG A., ORZECOWSKA M., *Wychowanie do wartości.* „Edukacja i Dialog” 2004 nr 5.

KONKURS NA PAMIĘTNIK, DZIENNIK, REPORTAŻ Z ŻYCIA, REFLEKSJE ... - „MIESIĄC Z ŻYCIA NAUCZYCIELA”

Instytut Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie ogłosił konkurs na pamiętnik, dziennik, reportaż z życia, refleksje oraz inne osobiste wypowiedzi nauczycieli pn. **„Miesiąc z życia nauczyciela”**. Jest skierowany do nauczycieli zaangażowanych w codzienne życie szkoły, wrażliwych i refleksyjnych, którzy każdego dnia poddawani są nowym doświadczeniom. Może warto je utrwalić? Konkurs jest finansowany przez prof. dr hab. Ireneusza Kaweckiego - dziekana Wydziału Pedagogicznego. Przewidziane są nagrody: I nagroda – 2000 zł, II – 1500 zł, III – 1000. Szczegóły są w „Nowej Szkole” (2009,5, s.61). Kontakt: Joanna.lukasik@com-4t.pl. Może warto coś napisać i wziąć udział w konkursie? (JPS)

PLANOWANIE SZKOLNEGO WYCHOWANIA

Plan wychowawczy klasy I Gimnazjum nr 11 w Koszalinie na rok szkolny 2009/2010

Koncepcja planu wychowawczego klasy I gimnazjum wynika z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. W planie szczególną uwagę skupiłam na zapisach dotyczących „kształtowania u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie”, na formowaniu postaw sprzyjających ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, a także na preferowanych wartościach, takich jak: odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych, uczciwość, wiarygodność, kreatywność, kultura osobista. Za ważną uznałam również edukację zdrowotną. Ponadto plan wychowawczy kl. I jest ściśle skorelowany ze szkolnym programem wychowawczym oraz programem profilaktyki dostosowanym do potrzeb rozwojowych uczniów, potrzeb środowiska szkoły, obejmującym wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym.

Lekcja języka polskiego w Gimnazjum nr 11 w Koszalinie (fot. Arch. G-11)

Głównym **celem** planu jest ukazanie wartości trwałych: godności, prawdy, tolerancji, szacunku, altruizmu, samorealizacji.

I Wychowanie demokratyczne i patriotyczne

1. Wybór klasowego samorządu.
2. Poznanie ważnych dokumentów szkolnych: statut szkoły, WSO.
3. Prawa i obowiązki ucznia, system nagród i kar, Regulamin ocen zachowania.
4. Udział w uroczystych apelach i akademiach szkolnych, m.in. Święcie Niepodległości, Dniu Nauczyciela, Święcie Sztandaru Szkoły, Święcie Flagi, 3 Maja itp.
4. Poznanie planu wychowawczego klasy, zawarcie klasowego kontraktu, obowiązki dyżurnych, funkcjonowanie Samorządu Szkolnego.

II Integracja ze środowiskiem klasy i szkoły

5. Kształcenie umiejętności samooceny, samokrytyki, rozumienia potrzeby pomocy koleżeńskiej.
6. Opieka nad gabinetem – wykonywanie dekoracji, gazetek okolicznościowych, utrzymywanie czystości we wszystkich klasach.

PLANOWANIE SZKOLNEGO WYCHOWANIA

Plan wychowawczy klasy I Gimnazjum nr 11 w Koszalinie na rok szkolny 2009/2010 – cd.

II Integracja ze środowiskiem klasy i szkoły - cd

7. Wypracowanie tradycji klasowych: andrzejki, mikołajki, walentynki, Dzień Wiosny, Olimpiada Wyobraźni, klasowa Wigilia, itp.
8. Planowanie wycieczek, wspólne zabawy, udział w zabawach szkolnych i akcjach charytatywnych szkolnych i klasowych (np. „Ja też potrafię”).

III Higiena i bezpieczeństwo

9. Troska o higienę osobistą, higienę miejsca nauki w szkole i w domu.
10. Poznanie procedur postępowania w przypadku nieszczęśliwego wypadku.
11. Udział w akcji Sprzątania świata, wdrażanie do segregacji śmieci w szkole i w miejscu zamieszkania, troski o środowisko bliższe i dalsze.
12. Udział w szkoleniu umiejętności udzielania pierwszej pomocy.
13. Kształcenie bezpiecznych zachowań w drodze do szkoły i ze szkoły, kulturalne i bezpieczne zachowania w środkach komunikacji publicznej.
14. Profilaktyka uzależnień, udział w warsztatach, prelekcjach, oglądanie filmów dokumentalnych i innych materiałów.

IV Kultura na co dzień

15. Wyrabianie nawyku posługiwania się czarodziejskimi słowami: „dziękuję, przepraszam”, eliminowanie wulgaryzmów, kształcenie dobrych manier - powitanie, pożegnanie nauczycieli, pracowników szkoły, przyjmowanie gratulacji, nagród itp.
16. Kształcenie umiejętności kulturalnego zachowania się w kinie, teatrze, w innych miejscach publicznych, dostosowanie właściwego ubioru do sytuacji.
17. Rozwijanie poczucia piękna i wartości kulturalnych, własnych pasji, zainteresowań.

Nauczyciele poszukują dobrych poradników podczas konferencji o języku polskim (fot. A.P.)

V Nauka, praca, sukces

18. Kształcenie umiejętności kluczowych: planowania własnego uczenia się, organizowania warsztatu pracy, efektywnego współdziałania w zespole, skutecznego komunikowania się w różnych sytuacjach.
19. Dostrzeganie wartości pracy w życiu każdego człowieka.
20. Dostrzeganie i rozumienie potrzeb rozwoju własnych zainteresowań, które w przyszłości umożliwią wybór odpowiedniego zawodu.
21. Propozycje stworzenia planu zajęć.
22. Zaprezentowanie różnych technik uczenia się, notowania, czytania.
23. Aktywny udział w różnego rodzaju formach współzawodnictwa, w konkursach, zawodach przedmiotowych, sportowych, artystycznych i innych.

PLANOWANIE SZKOLNEGO WYCHOWANIA

Plan wychowawczy klasy I Gimnazjum nr 11 w Koszalinie na rok szkolny 2009/2010 – cd.

VI Agresja własna i cudza

24. Nabywanie pozytywnego stosunku do siebie, do własnego ciała, do życia.
25. Kształtowanie tolerancji jako antidotum na agresywne zachowania, różne przejawy agresji, bezpieczeństwo w sytuacjach ekstremalnej agresji.
26. Kształcenie umiejętności nazywania i okazywania uczuć ludziom bliskim i obcym.

VII Współpraca z rodzicami

27. Wybór klasowej Rady Rodziców.
28. Informowanie rodziców o postępach lub trudnościach w nauce ich dzieci, o zachowaniu w szkole.
29. Rozwijanie potrzeby współpracy z wychowawcą klasy w rozwiązywaniu różnych problemów wychowawczych, dydaktycznych i innych, organizowanie pomocy potrzebującym dzieciom.
30. Korzystanie z pomocy przy organizacji imprez klasowych i szkolnych, aktywizacja do udziału w pracach społecznych.
31. Szukanie sponsorów wśród przedsiębiorców i osób prowadzących działalność gospodarczą.

Formy realizacji

Warunkiem sine qua non w realizacji planu wychowawczego jest akceptacja przez wychowawcę w bezpośrednich kontaktach z uczniami trzech postaw: autentyzmu, akceptacji i empatii. Wychowawca musi być szczery i otwarty, naturalny i spontaniczny, ale jego postawa nie może dawać przyzwolenia na robienie wszystkiego, na co uczeń ma ochotę. Może nie zgadzać się z postępowaniem ucznia, lecz nie może okazywać dezaprobaty. Wychowawca ma zachęcić do analizy postępowania, wyciągnięcia wniosków, przeprosin, zadośćuczynienia, ugody. Wychowanek powinien mieć przekonanie, że ktoś go zrozumie, wczuje się w jego świat, jego reakcje. Powodzenie w realizacji planu pracy gwarantuje zastosowanie **metod aktywnych**, takich m.in. jak: dyskusja, metoda projektu, pracy z tekstem przewodnim, wycieczki, warsztaty, dramy, inscenizacje, psychozabawy, itp. Wiodącą formą będzie praca w małych, efektywnych grupach 3-4 - osobowych, ale także z całym zespołem klasowym.

Bibliografia:

- 1.MSTOWSKA-PSIUK M., Propozycje zagadnień i działań wychowawczych w pracy wychowawcy klasowego. Warszawa: Wydaw. VEDA 1993
- 2.Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.
- 3.Program wychowawczy Gimnazjum nr 11 w Koszalinie na rok szkolny 2009/ 2010.
- 4.Program profilaktyki Gimnazjum nr 11 w Koszalinie na rok szkolny 2009/2010.

Opracowała: Krystyna Maciejewska - Gimnazjum nr 11 w Koszalinie

STOPNIE DLA SZKOŁY - OD A DO E

Zgodnie z nowym rozporządzeniem MEN, które czeka na podpis minister Katarzyny Hall, każda szkoła dostanie ocenę swojej pracy z uczniami, współpracy z rodzicami i tego, jak jest zarządzana. Stopnie będą wystawiane w skali od najlepszej A do najgorszej E. O sprawie jako pierwsza napisała „Rzeczpospolita”, a potem to już wszystkie inne media. Niektórzy uważają, że to rewolucja. Dotąd nie było jednolitej miary i ocen, które pozwoliłyby porównać szkoły w skali kraju – powiedział dla „Rz” Wiesław Włodarski, dyrektor stołecznego LO im. Ruy Barbosy, Nauczyciel Roku 2007. Noty będą jawne, by rodzice wiedzieli wszystko o szkole. Przy ich wystawianiu będzie brane pod uwagę 17 wymagań. Szkoła ma m.in. analizować wyniki egzaminów, dbać o to, by uczniowie byli aktywni, by respektowali normy społeczne. Co to oznacza w praktyce? MEN np. wymaga, by rodzice byli partnerami szkoły. Na ocenę D wystarczy, że szkoła słucha opinii rodziców i pomaga w wychowywaniu dzieci. Na B trzeba zadbać, by współdecydowali o sprawach szkoły. Szkoły ocenią wizytatorzy z kuratoriów oświaty. Sprawdzą dokumentację, ale też porozmawiają z uczniami i rodzicami (1). Z pewnością to jeszcze nie rewolucja, na którą czeka szkoła II dekady XXI wieku - epoki cyfrowej, ale sporo pozytywna zmiana (JPS).

1.www.glos: Stopnie za pracę szkół: od A do E - z 8.09.2009

EKOLOGICZNA ŚCIEŻKA EDUKACYJNA W JAMNIE

Oczyszczanie ścieków – jeszcze łatwiej i bardziej kolorowo ...-ścieżka edukacyjna

Każdy, kto choć raz miał okazję odwiedzić jakiś zakład produkcyjny, wie, że tajniki technologii mogą wydawać się zbyt skomplikowane, aby je właściwie zrozumieć i zapamiętać. Szczególnie podczas jednej wizyty. Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Koszalinie przygotowały dla dzieci i młodzieży ekologiczną pomoc dydaktyczną.

Fot. W głębi budynek dyspozytorski Oczyszczalni Ścieków w Jamnie – centrum sterowania procesem technologicznym

Masz 12-14 lat i pasjonujesz się żeglarstwem, malarstwem impresjonistów, albo piłką nożną? Jutro Twoja klasa wybiera się na wycieczkę do oczyszczalni ścieków? Trudno to pogodzić z Twoimi zainteresowaniami, a wiedza techniczna, jaką posiadasz nie jest jeszcze wystarczająca, żeby po prostu przeczytać rozprawę inżynierską na temat procesów tam zachodzących. Postanowiliśmy ułatwić Ci zadanie – lekcja wyjazdowa do oczyszczalni jest teraz jeszcze ciekawsza i łatwiejsza do zapamiętania!

Wspólnie chrońmy środowisko!
Ścieżka edukacyjna na terenie oczyszczalni ścieków w Jamnie

Oczyszczalnia ścieków w Jamnie działa od stycznia 1995 r. Ścieki dopływają grawitacyjnie kolektorem, dowożone są także wozami asenizacyjnymi. Obiekt może przyjąć 40 tys. m³ ścieków na dobę. Proces oczyszczania odbywa się w sposób mechaniczny i biologiczny, wspomagany chemicznie. Osady ściekowe podlegają fermentacji i odwodnieniu, po czym mogą mieć zastosowanie w rolnictwie. Nad procesem oczyszczania czuwa laboratorium badania ścieków.

Witamy i prosimy o przestrzeganie regulaminu odwiedzin:

Grupy zorganizowane mogą poruszać się po obiekcie w godz. 8:00-14:00 wyłącznie w obecności kierownika lub uprawnionego pracownika MWiK. Wycieczki dzieci i młodzieży muszą mieć swoich opiekunów, którzy odpowiadają za bezpieczeństwo uczestników. Opiekunowie zobowiązani są panować nad zachowaniem się uczestników wycieczki.

Zapamiętaj:

- * Przeglądaj się urządzeniom i procesom, nie dotykaj jednak niczego bez pozwolenia.
- * Zabrania się odwiedzającym zbliżać do urządzeń elektrycznych, maszyn w ruchu, pochylać nad basenami i dotykać barierek, wchodzić na murki basenów, studni i kanałów.
- * Nigdy nie biegaj, spaceruj.
- * Zabrania się palenia w obiektach, za wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych.
- * Zwróć uwagę na drogi ewakuacyjne, zawsze trzymaj się blisko przewodnika wycieczki.
- * W razie jakichkolwiek wątpliwości nie wahaj się zadawać pytań przewodnikowi.

Niech nasze spotkania będą miłe i bezpieczne!

www.mwik.koszalin.pl

Centrum Edukacji Ekologicznej
MWiK Koszalin
zaprasza przez cały rok!

Odwiedź Muzeum Wody w Koszalinie

Wyjdźmy skąd się bierze woda w kranie

Oczyszczalnia Ścieków

Baw się w naszych konkursach

Przygotowaliśmy tablice pomagające wyjaśnić etapy procesu oczyszczania ścieków. Na zdjęciach zobaczysz urządzenia i organizmy żywe, których nie sposób dostrzec, ponieważ albo są zanurzone w potężnych zbiornikach, albo są zbyt małe, by oglądać je gołym okiem. Mamy jednak do Ciebie prośbę – choć czytanie i przestrzeganie regulaminów może wydawać Ci się czasami nużące – KONIECZNIE PRZESTRZEGAJ GO RAZEM Z NAMI! Niech nasze spotkania będą ciekawe, miłe i bezpieczne.

WSPÓLNIE CHROŃMY ŚRODOWISKO!

Ścieżka edukacyjna powstała przy współpracy z Gminnym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Urzędu Miejskiego w Koszalinie oraz Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. **Kontakt w sprawie spotkań edukacyjnych:** MWiK Koszalin, ul. Wojska Polskiego 14, tel. 094 342 62 60 - e-mail: mwik.koszalin@wodkan.pl Więcej na www.mwik.koszalin.pl

Zapraszamy! Tekst: Monika Nieckarz

NAUCZYCIELE DORADCY METODYCZNI CEN W KOSZALINIE

Pracownia Matematyczno – Przyrodnicza

Pracownia w roku szkolnym 2009/2010 skupia doradców przedmiotów z grupy tzw. ścisłych: matematyki, fizyki, geografii, biologii, przyrody i informatyki.

Nauczyciele doradcy metodyczni Pracowni Matematyczno-Przyrodniczej roku 2009/2010 (fot. A. Paczkowski)

Doradcy są nauczycielami szkół: od podstawowej do ponadgimnazjalnej, mającymi nie tylko duże doświadczenie zawodowe, ale także wyposażonymi w różnego rodzaju dodatkowe kompetencje i umiejętności. Stale doskonalą własny warsztat pracy uczestnicząc w licznych formach doskonalenia organizowanych przez CEN i szkoły bazowe, jak też inne placówki doskonalenia, uczelnie wyższe i wydawnictwa edukacyjne.

Głównym zadaniem doradców metodycznych jest wspomaganie nauczycieli w ich codziennej pracy poprzez:

- oferowanie krótkich warsztatów i spotkań metodycznych,
- doraźny kontakt i konsultacje (telefoniczne lub osobiste w ramach pełnionych dyżurów),
- wizyty w placówkach nauczycieli na zaproszenie dyrektora,
- publikowanie materiałów metodycznych.

Zapraszamy nauczycieli do kontaktu z doradcami. Prosimy o zgłaszanie Państwa potrzeb i propozycji.

Urszula Rusiak - kierownik Pracowni Matematyczno-Przyrodniczej

KOSZALIŃSCY NAUCZYCIELE Z PASJĄ

MONIKA KRUK - NAUCZYCIELKA PLASTYKI W SP NR 6 KOSZALINIE, ARTYSTA PLASTYK , PASJONATKA

Monika Kruk - nauczycielka plastyki w SP nr 6 w Koszalinie (fot. A. Paczkowski)

Monika Kruk i Stefan Turowski w Galerii „Centrum” w CEN w Koszalinie

Monika Kruk jest pasjonatką plastyki, sztuki i edukacji plastycznej. Lubi dzieci, swoją pracę i szkołę. Od 5 lat, wraz z innymi nauczycielami Szkoły Podstawowej nr 6 w Koszalinie, organizuje w Galerii „Centrum” w budynku CEN, wystawę „Nauczyciel i jego uczniowie”. Do udziału w niej zaprasza nauczycieli plastyki i uczniów różnych szkół podstawowych i placówek oświatowych Koszalina. Wystawa weszła ona na stałe do kalendarza wystaw w Galerii „Centrum”. Głównym jej celem jest możliwość profesjonalnego zaprezentowania swojej twórczości przez nauczycieli i uczniów. Mają oni możliwość podzielenia się swoimi plastycznymi dokonaniem z szerszą publicznością. Prace swoje zaprezentowało tutaj już wielu koszalińskich nauczycieli i uczniów - młodych twórców z różnych szkół podstawowych i Pałacu Młodzieży. Ważnym elementem tych wernisaży jest również spotkanie i wymiana poglądów nauczycieli sztuki, poznanie nowych technik plastycznych oraz zachęcenie młodych twórców do dalszych działań na artystycznej niwie.

KONKURSY DLA NAUCZYCIELI I UCZNIÓW

OFERTA DLA NAUCZYCIELI WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO - **JAK WDRAŻAM TREŚCI NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ?** - konkurs na rok szkolny 2009/2010

Od września br. w klasie I szkoły podstawowej i I gimnazjum realizowana jest nowa podstawa programowa. Redakcja „Nauczycielskiej Edukacji” jest zainteresowana, jak to przebiega w praktyce szkolnej? Zachęcamy nauczycieli do dzielenia się swoim refleksjami, trudnościami i pierwszymi doświadczeniami w realizacji nowych treści programowych. Zapraszamy do udziału w naszym konkursie. **Celem konkursu jest:**

1. Zachęcenie nauczycieli do dzielenia się spostrzeżeniami, trudnościami i doświadczeniami we wdrażaniu nowej podstawy programowej.
2. Inspirowanie i mobilizowanie do stosowania w praktyce zasad i strategii edukacji skutecznej, przyjaznej i nowoczesnej.

Adresaci - nauczyciele różnych szkół podstawowych i gimnazjów województwa zachodniopomorskiego.

Termin - Prace pisemne na dyskiecie lub płycie CD można przysłać **do końca kwietnia 2010** roku do CEN, ul. Ruszczyca 16, 75-654 Koszalin, lub na pocztę e-mail do redakcji „Nauczycielskiej Edukacji” – jpss51@tlen.pl.

Nagrody – Ciekawsze fragmenty prac zostaną opublikowane w „Nauczycielskiej Edukacji” lub wydane w całości drukiem w „Wydawnictwie CEN” w postaci broszury. Przewiduje się również nagrody książkowe i albumowe.

Zapraszamy do udziału! - Redakcja „Nauczycielskiej Edukacji”

KONKURS DLA GIMNAZJALISTÓW I LICEALISTÓW - „ZŁOTE PIÓRO GŁOSU”

„Głos Koszaliński” ogłosił konkurs dla młodzieży pn. „Złote Pióro Głosu”. Jest skierowany do tych, którzy myślą, aby zostać dziennikarzem i zastanawiają się, jak do tego dojść? Organizatorzy zapewniają, że to nic prostszego. Trzeba nauczyć się szeroko patrzeć na świat i dobrze pisać. A udział w konkursie w tym może pomóc.

Laureaci ósmej edycji (fot. Marcin Bielicki)

„Złote Pióro Głosu” to konkurs literacko-dziennikarski, do udziału w którym „Głos Koszaliński” zaprasza uczniów szkół gimnazjalnych i licealnych. Adresowany jest do młodzieży w całym województwie zachodniopomorskim. Jeśli ktoś chce wziąć udział w konkursie wystarczy, że przez 8 etapów (jeden etap przypada na miesiąc) napisze pracę na zadany temat i wyśle ją na adres redakcji. Konkurs trwa cały rok szkolny i kończony jest uroczystym rozdaniem nagród. Na uroczystości ogłaszana jest złota dziesiątka laureatów w kategorii gimnazja i licea oraz ich nauczycieli – opiekunów. Konkurs składa się z 8 etapów – zadań dziennikarskich. Na napisanie jednej pracy uczestnicy konkursu mają mniej więcej miesiąc (wynika to z planu roku szkolnego – ferii i świąt). Specjalna komisja sprawdza te prace i punktuje – od 0 do 10. Za każdym razem ogłaszamy ranking etapu, ale też sumujemy punkty zdobyte w poszczególnych etapach. Wygrywa ten, kto zdobędzie przez cały czas trwania konkursu najwięcej punktów. A główną nagrodą w konkursie (dla licealistów) jest indeks na polonistykę Uniwersytetu Szczecińskiego, a dla gimnazjalistów wycieczka promem Unity Line do Szwecji.

Tematy prac będą publikowane w „GK” i na stronie internetowej www.gs24.pl (gp lub gk). Tam też informujemy o wynikach poszczególnych etapów, a prof. Danuta Dąbrowska (przewodnicząca komisji konkursowej) omawia najciekawsze i najbardziej typowe wypowiedzi uczniów. Konkurs prowadzimy w dwóch kategoriach – gimnazjalnej i licealnej. Prace sprawdzane są przez komisję: prof. Uniwersytetu Szczecińskiego Danutę Dąbrowską – przewodniczącą komisji, Pawła Bartnika – pedagoga, byłego kuratora, dyrektora Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregion „Pomerania” i Bognę Skarul – dziennikarza „Głosu Szczecińskiego”.

EDUKACJA DLA EKOROZWOJU, ODPOWIEDZIALNEJ KONSUMPCJI I SPRAWIEDLIWEGO HANDLU

Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu "Trzeci Świat i My" wraz z organizacjami z Finlandii, Estonii i Węgier realizuje w latach 2008-2011 trzyletni międzynarodowy projekt edukacyjny, współfinansowany z funduszy Unii Europejskiej. Projekt powstał on z inicjatywy organizacji finlandzkiej Uusi Tuuli. Głównym celem projektu jest edukacja dotycząca problemów krajów rozwijających się. Stowarzyszenie prowadziło warsztaty dla nauczycieli i uczniów szkół średnich na tematy edukacji globalnej i sprawiedliwego handlu. W 2005 r., we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Uniwersytetem Warszawskim i Programem Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) organizowało również seminaria dotyczące spraw i problemów rozwoju globalnego. Stowarzyszenie wdrożyło również projekt pn. "Czy wiesz co jesz?" - skierowany do uczniów szkół podstawowych i średnich.

O projekcie: Działania w ramach projektu służą pobudzeniu wrażliwości uczniów szkół średnich (wiek 14-18 lat) i innych osób zainteresowanych istniejącymi relacjami pomiędzy krajami ubogiego Południa a krajami zaawansowanymi gospodarczo. Projekt jest przeprowadzany w kontekście możliwości stworzenia wzorców zrównoważonego rozwoju i przyczynia się do lepszego zrozumienia wpływu, jaki na środowisko ma sprawiedliwy handel i wzajemna współzależność pomiędzy krajami rozwiniętymi a rozwijającymi się. Dodatkowo projekt zwiększa wsparcie dla ruchu „Sprawiedliwego Handlu”, zarówno na poziomie świadomego wyboru produktów, jak również na poziomie popierania działań politycznych wspierających jego rozwój.

Zajęcia edukacyjne dla młodzieży

----- Tematy i treść zajęć:

1. „Mechanizmy handlu międzynarodowego na przykładzie handlu bananami”

- Mechanizmy handlowe generujące ubóstwo. Dochody na poszczególnych etapach łańcucha sprzedaży produktów w handlu międzynarodowym,
- Mechanizmy Sprawiedliwego Handlu jako etyczna alternatywa wspierająca środowisko naturalne, małych producentów i funkcjonowanie lokalnych społeczności.

2. „Podział dóbr w skali światowej”

- Polityczna mapa konsumpcji dóbr w skali światowej,
- Produkcja dóbr na przykładach krajów rozwijających się. Warunki pracy i życia społeczności lokalnych,
- Droga, jaką produkt przechodzi, aby dotrzeć na rynek EU (różne przykłady).

Cele zajęć: Promowanie postaw: świadomego konsumenta, niezgody na niesprawiedliwość i wyzysk, wsparcia dla ubogich, w taki sposób, aby mogli utrzymać się z własnej pracy.

Prezentacja dla rad pedagogicznych:

Szkolenie ma na celu zapoznanie uczestników z istotą edukacji rozwojowej i globalnej oraz ideą Tygodnia Edukacji Globalnej, a także z założeniami „Sprawiedliwego Handlu”, Szkół Sprawiedliwego Handlu i Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu.

Cele szczegółowe: lepiej znać problemy krajów ubogich, rozumieć pojęcia edukacji rozwojowej i globalnej, znać wybrane możliwości działań w szkołach w ramach edukacji rozwojowej i globalnej, znać możliwości działań w ramach Tygodnia Edukacji Globalnej, wiedzieć, jak rozwijać współpracę ze środowiskiem w ramach edukacji rozwojowej i globalnej oraz znać źródła informacji dotyczących omawianych zagadnień. Czas trwania: 2 godziny

Organizatorzy udostępniają także opracowane w ramach projektu materiały edukacyjne. Możliwe jest też wypożyczenie wystawy prezentującej najważniejsze problemy Trzeciego Świata oraz Sprawiedliwy Handel. Poszukujemy również chętnych do współtworzenia i testowania nowych materiałów dydaktycznych, jak np. scenariusze lekcji.

→ Więcej informacji na temat możliwości współpracy - Paweł Osipowski, tel. 600373724
p.osipowski@sprawiedliwyhandel.pl

Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu "Trzeci Świat i My", ul. Zbyszka z Bogdańca 1B, 80-419 Gdańsk
www.sprawiedliwyhandel.pl

RUSZYŁA NAI – NAUCZYCIELSKA AKADEMIA INTERNETOWA

1500 nauczycieli z całej Polski rozpoczyna kursy w programie Nauczycielska Akademia Internetowa (NAI), wspierającym szkoły we wprowadzaniu nowej podstawy programowej. Inauguracją programu była konferencja warsztatowa 7-8 października 2009 r. w PKiN w Warszawie, na którą przyjechało 173 dyrektorów szkół NAI. W inauguracyjnej sesji udział wzięła minister Katarzyna Hall. Nauczycielska Akademia Internetowa wspiera szkoły we wprowadzanej przez MEN reformie oświaty.

Obowiązująca od 1 września nowa podstawa programowa stawia przed szkołami ambitne zadania **uczenia myślenia naukowego, umiejętności samodzielnej nauki, pracy zespołowej, wykorzystywania nowej wiedzy w praktyce**. W szkołach gimnazjalnych MEN oczekuje pracy metodą zespołowego projektu uczniowskiego. Zrealizowanie nowej podstawy programowej wymaga zmian w metodach nauczania i oceniania uczniów, a także w pracy zespołu nauczycieli. Formuła kursów NAI, polegająca na wykorzystaniu e-learningu oraz coachingu przez Internet, przygotowuje też nauczycieli do wykorzystywania nowoczesnych technik informacyjnych w pracy z uczniami (1,2)

Program prowadzi Centrum Edukacji Obywatelskiej i Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności. NAI oferuje **7 rocznych kursów internetowych** dla nauczycieli wszystkich przedmiotów, ze wszystkich typów i poziomów szkół. Organizatorzy zapraszają (Red.).

1. www.dyrektor.szkoły: *Rusza Nauczycielska Akademia Internetowa* - z 08.10.2009.

2. Źródło: MEN, 7.10.2009.

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ! Andrzej BLIKLE, *Świat bez kar i nagród*. „Awangarda w Edukacji” 2008 nr 4, s.10-12.

Stosunki pomiędzy przełożonym i podwładnym, nauczycielem i uczniem, dowódcą i żołnierzem czy też rodzicem i dzieckiem, kształtują się często wg zasady „słabszy słucha silniejszego”. Ta zasada z góry wyklucza partnerski stosunek pomiędzy stronami, a więc też działanie słabszego z własnej motywacji. Wszelkie bowiem działanie narzucone jest zawsze niechciane i wewnętrznie odrzucane. Typowe relacje, jakie powstają w układzie silny-słaby to relacje podległości - silny wykorzystuje swoją pozycję do wyrabiania posłuszeństwa słabszego. W tym układzie akcentuje obowiązki słabego wobec silnego na pierwszym miejscu stawiając posłuszeństwo. Po stronie słabego pojawia się poczucie niższości, podległości, zależności i w rezultacie potrzeba kontestacji. Rodzą się zbuntowane pokolenia, związki zawodowe i inne mechanizmy obrony przed dominacją (Blikle 2008).

Zarówno kary, jak i nagrody (!) stanowią w każdej sytuacji czynnik demotywujący do podejmowania twórczego działania.

Rozważając pozytywne i negatywne modele relacji międzyludzkich prof. A. Blikle (2008) stwierdza, że dobrym modelem relacji międzyludzkich jest model starszy-młodszy. Tu relacje są symetryczne - nie ma podległości, jest partnerstwo. W **modelu starszy-młodszy** mówi się przede wszystkim o zadaniach, jakie ma do wypełnienia starszy wobec młodszego. Należy do nich przekazywanie wiedzy, umiejętności i coraz szerszego zakresu kompetencji, budowanie ich motywacji do działania oraz poczucia własnej wartości, uczenie stawiania pytań i wyciągania nauki z popełnianych błędów. Po stronie starszego pozostaje większość zadań, natomiast **obowiązki obu stron wobec siebie są całkowicie symetryczne**: życzliwość, rzetelność, uczciwość, lojalność, gotowość do niesienia pomocy drugiej stronie.

Ponadto profesor wskazuje, że wytworzenie partnerskich stosunków nie jest sprawą prostą, ale możliwą. Wymaga pracy i wzajemnego zrozumienia obu stron, zaufania starszego, że za deklaracjami silniejszego pójdą czyny. W związku z tym rodzi się pytanie, jak zbudować szkołę (edukację) bez kar i nagród? Zapraszam do dyskusji! (JPS)

TWÓRCZOŚĆ KOSZALIŃSKICH NAUCZYCIELI

WYSTAWA PARTNERSKA MALARSTWA W GALERII „CENTRUM”

Tradycyjne, jak co roku, wystawy prac plastycznych koszalińskich nauczycieli, we wrześniu 2009, rozpoczęła wystawa partnerska malarstwa Beaty Wacheckiej i Katarzyny Raczkowskiej. Organizatorem jest CEN i KKNP-T - Koszaliński Klub Nauczycieli Plastyków - Twórców. Na wystawie były prace malarskie pełne kwiatów, krajobrazów i martwej natury. Było co oglądać.

Zenon Decyk - wicedyrektor CEN oraz Beata Wachecka i Katarzyna Raczkowska - autorki wystawy (fot. A. Paczkowski)

TWÓRCZOŚĆ KOSZALIŃSKICH NAUCZYCIELI

WYSTAWA PARTNERSKA MALARSTWA W GALERII „CENTRUM” - cd.

Żonkile na obrazie Beaty Wacheckiej (fot. A.P.)

TWÓRCZOŚĆ KOSZALIŃSKICH NAUCZYCIELI

WYSTAWA PARTNERSKA MALARSTWA W GALERII „CENTRUM” - cd.

Dyskusja w czasie wernisażu przy obrazach Beaty Wacheckiej (fot. A.P.)

Kwiaty mniszka lekarskiego na obrazie Katarzyny Raczkowskiej (fot. A.P.)

TWÓRCZOŚĆ KOSZALIŃSKICH NAUCZYCIELI

WYSTAWA PARTNERSKA MALARSTWA W GALERII „CENTRUM” - cd.

Piękno kwiatów na obrazie Katarzyny Raczkowskiej (fot. A.P.)

W jaki sposób polska młodzież gospodaruje swoim czasem wolnym?

Przede wszystkim biorą udział w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę lub pozaszkolnych. najpopularniejszymi z tych zajęć są korepetycje. W 1998 r. korzystało z nich 39% uczniów, rok temu już 54%. Niemal równie wielu uczniów robi prawo jazdy (51%). Dość powszechne są kursy przygotowujące na wyższe uczelnie (30%) oraz zajęcia sportowe (31%). Połowa badanych uczy się języków obcych, 15% gry na jakimś instrumencie, tańca lub rysunku. Czyli czas wolny to przede wszystkim „inwestowanie w siebie” (1).

1. MAKOWSKA J., *Młodzież 2008 - omówienie raportu z badań*. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2009 nr 4, s.5-15.

CIEKAWY KONKURSY DLA NAUCZYCIELI

„WYSTRZAŁOWA LEKCJA” - KONKURS NA SCENARIUSZ Z EKSPERYMENTEM

Centrum Nauki Kopernik i Fundacja Partners Polska ogłaszają konkurs dla nauczycieli pt. **Wystrzałowa lekcja** na scenariusz lekcji z użyciem eksperymentu. Konkurs jest skierowany do nauczycieli biologii, chemii lub fizyki i astronomii szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych.

Celem konkursu jest zachęcenie nauczycieli do przygotowywania lekcji, które wzbogacają tradycyjne programy nauczania, pokazują obecność nauki w codziennym życiu i inspirują uczniów do rozwijania swoich zainteresowań. Aby wziąć udział w konkursie należy wypełnić formularz zgłoszeniowy i wraz ze scenariuszem lekcji przesłać do Centrum Nauki Kopernik pocztą elektroniczną na adres:

konkurs@kopernik.org.pl. Termin nadsyłania prac upływa **29 listopada 2009 roku**.

Wszystkie scenariusze, które zostaną zakwalifikowane do finału zostaną opublikowane na stronie internetowej Centrum Nauki Kopernik i stronie Fundacji Partners Polska. Autorzy trzech najlepszych scenariuszy otrzymają zestawy książek o tematyce popularno-naukowej, zestawy upominków od Centrum Nauki Kopernik oraz honorarium. Zwycięskie prace zostaną także opublikowane na łamach czasopism pedagogicznych „Biologii w Szkole”, „Chemii w Szkole” i „Fizyki w Szkole”.

→ Więcej informacji o konkursie jest na stronie: http://www.kopernik.org.pl/konkurs_wystrzalowa_lekcja.php

Fizyczne eksperymenty, które zadziwiają nawet nauczyciela (fot. Arch. G-5)